

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0521U100174

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-02-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шарикадзе Олена Вікторівна

2. Sharikadze Olena Viktorivna

Кваліфікація: к. мед. н., 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.01.10

Назва наукової спеціальності: Педіатрія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-02-2021

Спеціальність за освітою: Педіатрія

Місце роботи здобувача: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, м. Київ, Київська обл., 04112, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.553.01

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут педіатрії, акушерства і гінекології ім. академіка О. М. Лук'янової Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012022

Місцезнаходження: вул. П. Майбороди, буд. 8, м. Київ, Київська обл., 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, м. Київ, Київська обл., 04112, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.47

Тема дисертації:

1. Бронхіальна астма та коморбідні стани у дітей: діагностика, лікування та профілактика
2. Allergic asthma and comorbid conditions in children: diagnosis, treatment and prevention

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена підвищенню ефективності медичної допомоги дітям раннього та дошкільного віку, хворим на бронхіальну астму у поєднанні з коморбідними станами, на підставі визначення факторів ризику розвитку хвороби, наукового обґрунтування нових підходів до лікування і попередження прогресії астми, розробки алгоритму ранньої діагностики і лікування з удосконаленням та адаптацією існуючих методів у 1575 дітей. Виявлено, що розвиток БА спостерігався у 40,8 % хворих, яким на першому році життя встановлено діагноз рецидивного синдрому бронхообструкції, а критичним періодом у формуванні БА був вік – 3-5 років. На підставі результатів проведених досліджень запропоновано модель формування БА у дітей раннього і дошкільного віку залежно від діагностованої на першому році життя алергічної патології. – На підставі логістичного регресійного аналізу, проведеного з використанням методу багатокomпонентної діагностики у дітей раннього та дошкільного віку, виявлено зміни профілю

сенсibilізації протягом перших шести років - достовірне зменшення сенсibilізація до харчових алергенів ($p=11,6$) водночас із достовірним її збільшенням до респіраторних алергенів ($p=4,6$) та формуванням толерантності до алергенів домашніх тварин ($p=0,48$). Удосконалено та адаптовано до практики в Україні методику проведення шкірного прик-тесту у дітей ,починаючи з 6-місяців як високочутливого, безпечного та економічного способу визначення сенсibilізації. Доведено, що визначення мажорних компонентів інгаляційних алергенів різних груп є достовірним лабораторним маркером ефективності сублінгвальної алерген-специфічної імунотерапії у дітей дошкільного віку. Доведено, що проведена протягом 3-х років сублінгвальна імунотерапія (СЛІТ) у дітей з коморбідними алергічними хворобами (алергічним ринітом і/або БА) мала високий терапевтичний ефект, «хорошу» і «дуже хорошу» оцінку переносимості і безпеки, а також профілактичну дію щодо гострих респіраторних вірусних інфекцій. Визначено, що динаміка рівнів мажорних компонентів пилоквих алергенів різних груп корелювала з даними позитивної оцінки клінічної симптоматики за візуальною аналоговою шкалою (ВАШ) і може бути додатковим маркером ефективності СЛІТ у дітей дошкільного віку. Встановлено клінічну і профілактичну ефективність застосування *Lactobacillus rhamnosus GG* (LGG) у комплексі з фруктоолігосахаридами у 78 дітей віком від 1 до 4 місяців, які народилися у термін з 28 по 37 тиждень гестації від здорових матерів і від жінок з алергічною патологією, призначення яких впливало на достовірну позитивну динаміку загальних клінічних симптомів і специфічних імунологічних показників ($r=0,797$ - TNF- α ; $r=0,39$ - IL-5; $r=0,478$ - IL-13; $r=-0,218$ - IL-10) Удосконалено алгоритм лікувально-діагностичних заходів серед дітей дошкільного віку, хворих на БА у поєднанні з алергічними коморбідними станами (АР і АД), для забезпечення контролю за перебігом хвороби.

2. The dissertation is devoted to improving the efficacy of medical care for children of early and preschool age with bronchial asthma in combination with comorbid conditions, based on identifying risk factors for disease, scientific justification of new approaches to treatment and prevention of asthma progression, development of algorithms for early diagnosis and treatment and adaptation of existing methods in 1575 children. Established the development of asthma was observed in 40.8% of patients diagnosed with recurrent Broncho obstruction syndrome in the first year of life, and the critical period in the formation of asthma was age - 3-5 years. Based on the results of the research, a model of asthma formation in children of early and preschool age depending on the allergic pathology diagnosed in the first year of life is proposed. - Based on logistic regression analysis using the method of multicomponent diagnostics in children of early and preschool age, changes in the sensitization profile during the first six years were revealed - a significant decrease in sensitization to food allergens ($p=11.6$) at the same time with a significant increase in respiratory allergens. $p=4.6$) and the formation of tolerance to pet allergens ($p=0.48$). The method of conducting skin prick test in children, starting from 6 months as a highly sensitive, safe and economical way to determine sensitization, has been improved and adapted to practice in Ukraine. It has been proven that the determination of major components of inhaled allergens of different groups is a reliable laboratory marker sublingual allergen-specific immunotherapy's efficacy in preschool children. It has been proven that sublingual immunotherapy (SLIT) performed for 3 years in children with comorbid allergic diseases (allergic rhinitis and / or asthma) had a high therapeutic effect, "good" and "very good" assessment of tolerability and safety, as well as preventive effect regarding acute respiratory viral infections. It was determined that the dynamics of levels of major components of pollen allergens of different groups correlated with the data of a positive assessment of clinical symptoms on a visual analog scale (VAS) and may be an additional marker of the effectiveness of SLIT in preschool children. The clinical and prophylactic efficacy of *Lactobacillus rhamnosus GG* (LGG) in combination with fructooligosaccharides in 78 children aged 1 to 4 months, born between 28 and 37 weeks of gestation from healthy mothers and from women with allergic pathology, the appointment of which affected significant positive dynamics of general clinical symptoms and specific immunological parameters ($r=0.797$ - TNF- α ; $r=0.39$ - IL-5; $r=0.478$ - IL-13; $r=-0.218$ - IL-10) The algorithm of medical and diagnostic measures among preschool children with asthma in combination with allergic comorbid conditions (AR and BP) has been improved to ensure control over the course of the disease.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Охотнікова Олена Миколаївна

2. Okhotnikova Olena Mykolaivna

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Охотнікова Олена Миколаївна

2. Okhotnikova Olena Mykolaivna

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Речкіна Олена Олександрівна
2. Rechkina Olena

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Уманець Тетяна Рудольфівна
2. Umanets Tetiana

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клименко Вікторія Анатоліївна
2. Klimenko Viktoriya

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Антипкін Юрій Геннадійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Антипкін Юрій Геннадійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.